

Tikanheiton säännöt: 12.11.22 / STURL hallitus

- 1 § **Kilpailuvälineet** ovat tikkataulu ja tikat. Apuvälineet ovat kiellettyjä. Apuvälineenä ei pidetä kilpailijan normaalisti käyttämiä silmälasia, kuulolaitetta, vammoja ehkäiseviä tukisiteitä tms.
- 2 § **Tikkataulu** on pyöreä rengastaulu, jonka mallin STURL:n hallitus vahvistaa. Taulun keskellä on ympyrä, jonka pistearvo on 10. Tämän ympärillä on numeroidut renkaat 9 - 1 sekä numeroimaton reunus.
Tikkataulun halkaisija on 341 mm mitattuna ykkösen (1) ulkokehältä. Kymppin halkaisija on 35 mm ja renkaiden leveys 17 mm. Kymppin ja renkaiden mitoissa sallitaan yhden (1) mm:n poikkeama kumpaankin suuntaan. Taulun kokonaihalkaisijassa saa olla enintään yhden (1) prosentin virhe.
Tikkataulussa parittomien numeroiden renkaat ovat vaaleita ja kymppi sekä muut renkaat riittävän selvästi tummempia. Samassa sarjassa kilpailevilla tulee olla samanväriset taulut.
Tikkataulu kiinnitetään seinään tai erillisellä jalustalla olevaan taustaan riittävän tukevasti esim. naulaamalla.
Kiinnitystaustojen tulee olla samassa kilpailussa yhteneväisen näköiset ja vaaleat. Taustassa tulee olla riittävä tila kilpailukorttia (A4) varten.
- 3 § Tikkataulu kiinnitetään 150 cm:n korkeudelle mitattuna heittotasosta taulun keskiöön. Poikkeamaa sallitaan 10 mm kumpaankin suuntaan. Kilpailutilanteessa vierekkäisten taulujen keskiöiden etäisyys toisistaan on vähintään 220 cm. Mikäli kilpailussa edellä mainitut mitat ovat sääntöjen 2 ja 3 §:ien vastaiset, järjestäjä on velvollinen maksamaan STURL:lle tai piirille liiton määräämän sakkomaksun.
- 4 § **Tikan** mallin ja materiaalin vahvistaa STURL:n hallitus. Tikan pituus on enintään 140 mm ja paino enintään 25 g. Tikan kärkiosan pituus on vähintään 30 mm. Kilpailija heittää omilla tikoilla. Sääntöjen vastaisilla tikoilla kilpailleen suoritus hylätään.
- 5 § **Kilpailurata** on heittopaikan ja taulun välinen alue, jonka leveys on 120 cm. Heitot suoritetaan kilpailuradalla heittoesteen takaa. Heittoesteen korkeus on oltava 40 - 50mm ja etäisyys yleisöstä vähintään kolme (3) metriä. Kilpailuradan leveys tulee näkyä heittoesteestä. Heittoesteen takana on tarpeen vaatiessa käytettävä heittoalustaa, jonka koko on 120 x 120 cm. Neljän (4) metrin matkalta heittävillä alustan koko voi heittosuunnassa olla kuitenkin 90 – 120 cm. Kilpailu- ja harjoitusradoilla pitää olla samanlaiset heittoalustat. Heittoalustan keskikohdan tulee olla kohtisuorassa taulun keskikohdan kanssa; poikkeamaa sallitaan 5 cm kumpaankin suuntaan. Heittoalustan materiaali ei saa olla pehmeä eikä liukas.
Kilpailijan etummaisen jalan tulee kilpailusuorituksen aikana sijaita kokonaisuudessaan kilpailuradan sisällä.
Heittomatka on miehillä ja pojilla 5 m sekä naisilla ja tytöillä 4 m. Enintään 15-vuotiaat pojat saavat kuitenkin heittää 4 m:stä koko kalenterivuoden.
Poikkeamaa heittomatassa sallitaan 3 cm kumpaankin suuntaan. Kilpailupaikalla kuuluu olla vähintään yksi kilpailurata ainoastaan neljän metrin heittäjille.

Mikäli edellä mainitut mitat ovat sääntöjen vastaiset, kilpailun järjestäjä on velvollinen maksamaan STURL:lle tai piirille liiton määräämän sakkomaksun.

- 6 § Tikat heitetään yksitellen. Jos heitetty tikka on renkaiden välisellä rajalla, tulos määräytyy heittäjän eduksi.
Jotta tikasta voi saada pisteitä, sen kärjen täytyy olla kiinni taulussa. Kuitenkin toiseen tikkaan kärjestään kiinni jäänyt tikka antaa saman pistemäärän kuin se tikka, jossa se on kiinni. Jos tikka on lävistänyt kaksi tai useampia taulussa kiinni olevia tikkoja, lävistäneen tikan pistemäärä määräytyy ensimmäiseksi lävistetyn tikan mukaan. Tikkoja ei saa vaihtaa kesken kilpailusuorituksen. Rikkoontuneen tikan tilalle saa kuitenkin vaihtaa uuden tikan.
Tikan saa heittää uudestaan, jos
- tikka putoaa taulusta tai taulussa olevasta tikasta ennen tuloksen merkintää
- tikka jää taulussa olevien tikkojen varaan olematta kärjestään kiinni toisessa tikassa
Kädestä pudonneen tikan saa heittää.
Jos tulosta luettaessa havaitaan taulussa olevan enemmän kuin viisi (5) tikkaa, ylimääräiset poistetaan suurimmista pisteistä alkaen.
- 7 § Jos kilpailija myöhästyy heittovuoroltaan, hänet siirretään ratansa viimeiseksi. Kilpailija joka joutuu kilpailemaan järjestäjän toimenpiteen tai yllättävän poisjäännin johdosta aikaisemmin saa heittää enintään 3 harjoitusheittoa harjoitusradalla ennen kilpailusuoritusta. Jos kilpailija astuu heittoesteen yli ennen kuin tikka on kosketanut tauluun, heitetty tikka hylätään. Kilpailusuorituksen jälkeen heittäjä menee taululle edellä ja ratatuomari perässä. Taululta poistutaan päinvastaisessa järjestyksessä. Kilpailija ei saa ilman ratatuomarin lupaa poistua kilpailuradalta kesken kilpailusuorituksen. Luvatta poistuminen johtaa suorituksen hylkäämiseen. Kilpailuradalla liikuttaessa ei saa häiritä viereisten ratojen kilpailijoita.
- 8 § **Ratatuomari** valvoo kilpailijan heittosuoritusta ja sen sääntöjenmukaisuutta kilpailuradan takana siten, että pystyy esteettä näkemään taululle. Ennen heittosuorituksen alkamista ratatuomarin on varmistettava tarvittaessa nimi kysymällä ja kilpailukorttiin vertaamalla, että radalla on seuraavana vuorossa oleva kilpailija. **Radan viimeinen** kilpailija on ensimmäisen kilpailijan ratatuomarina ja sen jälkeen vuorossa ollut on aina seuraavan kilpailijan tuomarina. Kilpailun järjestäjä voi nimetä myös ulkopuolisen tuomarin erityisesti nuorten sarjoissa sekä tarpeen vaatiessa muulloinkin. Tärkeintä on tuomarin soveltuvuus tehtäväänsä.
- 9 § Ratatuomari merkitsee 25 ja 50 tikan kilpailuissa heitetyt pisteet kilpailukorttiin selvin numeroin suurimmasta pienimpään. 125 ja 250 tikan kilpailuissa kilpailukorttiin merkitään suoraan viiden tikan yhteenlaskettu tulos. Kilpailija irrottaa tikat taulusta, kun tulos on oikein merkitty. Sitä ennen tikkoihin ei saa koskea. Yhteenlasku suoritetaan tuloslaskennassa.
Tarpeeton keskustelu ratatuomarin ja kilpailijan kesken on kielletty. Ratatuomari vie kilpailukortin tuloslaskentaan tai antaa sen lähetille.

Kun ylituomari tarvitaan tulkitsemaan kiistatapausta, kilpailija ja ratatuomari tulevat pois kilpailutaululta ja tikat jäävät tauluun. Ratatuomari nostaa käden pystyyn ylituomariin päin heittoesteen takana kilpailuradan kohdalla. Ylituomarin tultua paikalle, ratatuomari ilmoittaa lyhyesti, mistä on kyse ja antaa merkkauskynän ylituomarille. Taululle menevät kilpailija ja ylituomari. Ylituomari tekee ratkaisun ja merkitsee mahdollisesti muuttuneen tuloksen kilpailukorttiin. Tämän jälkeen kilpailija poistaa tikat taulusta ja kilpailu jatkuu. Kilpailuradalla tulkinnasta ei keskustella.

- 10 § Kilpailijoiden päädyttyä tasatulokseen paremmuuden ratkaisee kymppien lukumäärä. Jos niitä on yhtä paljon, ratkaisevat yhdeksiköt jne. 125 ja 250 tikin kilpailussa paremmuus ratkaistaan viiden tikin sarjoilla. Mikäli kilpailijoilla kaikki numerot ovat samoja, palkinnoille sijoittuvat heittävät uusinnan viidellä tikalla riittävän monta kertaa ja muut jakavat sijoituksen.
- 11 § Kilpailun järjestäjän on nimitettävä ennen kilpailun alkamista **ylituomari** ja tälle varahenkilö, joilla tulee olla STURL:n myöntämä tuomarikortti ja joiden nimet tulee ilmoittaa kilpailijoille. Suositus: ylituomari ei saa olla kilpailun järjestävästä seurasta. Ylituomarilla tulee olla asemaa osoittava tunnus. Ylituomari ratkaisee tarvittaessa ratatuomarin ja kilpailijan välisen erimielisyyden sekä muut kilpailussa esille tulevat ongelmat. Ylituomarin tulee olla helposti saatavilla ja mieluiten seurata koko ajan kilpailun kulkua. Ylituomarin tehtävään ei saa asettaa henkilöä, jonka taitoa ja kykyä ei voida katsoa riittäväksi. Ylituomari voi myös osallistua kilpailuun.
- 12 § Kilpailun **juryyn** kuuluvat puheenjohtajana toimivan ylituomarin lisäksi paikalla olevat STURL:n (kansainväliset, SM-tai kansalliset kilpailut) tai ao. piirin hallituksen jäsenet (piirikilpailut). Jury on päätösvaltainen kolmejäsenisenä. Juryn joutuessa äänestämään, tasatuloksessa ratkaisee ylituomarin kanta. Jos hallituksen jäseniä ei ole riittävästi paikalla, ylituomari kutsuu juryyn ennen kilpailun alkamista vähintään kolme henkilöä. Ylituomari ja muut juryn jäsenet voivat osallistua kilpailuun, mutta eivät oman protestinsa käsittelyyn. Kilpailijalla on oikeus tehdä kirjallinen **protesti** oman tai toisen kilpailijan suorituksesta tai kilpailujen järjestelyistä välittömästi aiheen tähän saatuaan. Kilpailutilanteessa protesti merkitään kilpailukorttiin. Protesti jätetään ylituomarille ja sen käsittelee kilpailun jury mahdollisimman pian. Jury voi kuulla asianosaisia sekä mahdollisia todistajia. Juryn kirjallinen päätös tai sen jäljennös tulee antaa protestin tekijälle. Juryn päätöksestä ei voi valittaa.
- Ylituomarilla** on oikeus poistaa kilpailupaikalta henkilö, joka käyttäytyy epäurheilijamaisesti tai häiritsee tahallisesti kilpailun kulkua.
- 13 § Kilpailutoiminnassa noudatetaan reilun pelin periaatteita. Kilpailijoiden on noudatettava SUEK:n säännöstöä kielletyistä aineista SUEK:n ohjeistuksen mukaisesti. Erivapaus lääkinällisestä käytöstä on mahdollinen. Kaikkia urheilijoita, valmentajia ja toimitsijoita veloitetaan tutustumaan heitä koskeviin dopingsäännöstöihin. Tiedot urheilussa käytettävistä dopingaineista ja -menetelmistä löytyvät SUEK:n nettisivuilta. Rangaistukset määräytyvät SUEK:n määrittelemän asteikon mukaisesti. Rangaistus voi olla tuloksen mitätöinnistä, kirjallisesta varoituksesta aina neljän vuoden kilpailukielloon asti teon asteen mukaan. Tikkaurheilussa kiellettyjä ovat myös beetasalpaajat.
- Kilpailukiellot** alkoholin käytön perusteella:
- ensimmäinen kerta kuusi (6) kuukautta
 - toinen kerta yksi (1) vuosi
 - kukin seuraava kerta kolme (3) vuotta.
- Laskenta alkaa alusta, kun viimeisen kilpailukiellon päättymisestä on kulunut kymmenen (10) vuotta. Kilpailukiellon aiheuttanut suoritus hylätään.

14 § Tikanheitossa on miesten, naisten ja nuorten sarjat. Lisäksi SM- ja pm-joukkuekilpailuissa on M-60 sarja. Nuorten sarjassa kilpailevat ko. vuonna enintään 18 vuotta täyttävät pojat ja tytöt. M-60 sarjassa kilpailevat ko. vuonna 60 vuotta täyttävät ja sitä vanhemmat miehet.

15 § Tikanheiton **kilpailumuodot** ovat:

- 25 tikkaa	- 250 tikkaa
- 50 tikkaa	- joukkuekilpailu
- SM 50 tikkaa	- SM-joukkuekilpailu
- 125 tikkaa	

16 § **Eri sarjoissa kilpailevat luokitellaan kalenterivuoden tulosten perusteella seuraavasti: miehet MM 2x200, MA 2x190, MB 2x180, MC muut, naiset NA 2x190 ja NB muut, sekä nuoret NuA 2x160 ja NuB muut.** Luokittelu tapahtuu virallisten kilpailujen tulosten mukaan. SM 125 ja 250 tikan kilpailuissa luokitus on yksinkertainen lopputuloksen perusteella. SM 50 ja pm 50 tikan sekä SM- ja pm-joukkuekilpailuissa luokitus tapahtuu erikseen molemmilta kierroksilta kuitenkin niin, että on mahdollista saada vain yksi luokitus.

Luokituskelpoisia ovat sääntöjen 22 pykälän mukaiset viralliset kilpailut. Liiton hallitus vahvistaa kilpailukalenterin kalenterivuodeksi etukäteen kilpailuanomusten perusteella. Kilpailukauden aikana luokituskelpoista kilpailua voi anoa vähintään 14 vrk ennen kilpailupäivää. Jos kilpailijalla on vuoden aikana vähemmän kuin neljä (4) käytyä luokituskilpailua, hän pysyy seuraavana vuonna samassa luokassa, kilpailuksi lasketaan myös keskeytetty kilpailu. Kilpailukielto ei muuta luokitusta. A-luokassa kilpaileva nuori, joka siirtyy ikänsä puolesta neljän metrin matkalta viidelle metrille, voi valita etukäteen joko A- tai B-luokan seuraavaksi vuodeksi. Osallistuminen koskee koko kilpailukautta (kalenterivuosi). Ilmoitus on tehtävä STURL:n hallitukselle viimeistään 30.11.

17 § **25 tikan** kilpailussa kukin kilpailija heittää vuorollaan arvotussa järjestyksessä 5x5 tikkaa.

18 § **50 tikan** kilpailussa kukin heittää vuorollaan arvotussa järjestyksessä 5x5 tikkaa eli ensimmäisen kierroksen. Toinen kierros heitetään tauluittain käännettyssä paremmuusjärjestyksessä. Lopputulos on kahden kierroksen yhteistulos.

19 § **SM- 50 tikan** kilpailussa kukin kilpailija heittää vuorollaan arvotussa järjestyksessä 5x5 tikalla ensimmäisen kierroksen. Toiselle kierrokselle pääsee miesten sarjassa 20 sekä naisten, että nuorten sarjoissa 15 ensimmäisen kierroksen parasta kilpailijaa, jotka heittävät 5x5 tikkaa käännettyssä paremmuusjärjestyksessä. Lopputulokseen lasketaan yhteen molempien kierrosten tulokset.

20 § **125 tikan** kilpailussa kukin kilpailija heittää arvotussa järjestyksessä 25x5 tikkaa yhtäjaksoisesti. Yhtä taulua kohden saa olla korkeintaan kaksitoista (12) kilpailijaa.

250 tikan kilpailussa kukin kilpailija heittää arvotussa järjestyksessä 50x5 tikkaa yhtäjaksoisesti. Yhtä taulua kohden saa olla korkeintaan seitsemän (7) kilpailijaa. Mikäli ennakkoilmoittautuneita kilpailijoita on taulua kohden enemmän, järjestäjälle voidaan määrätä liiton määräämä sakkomaksu. Jury arvioi tilanteen paikanpäällä. Jos ylitys muodostuu jälki-ilmoittautuneista, sakkomaksua ei määrätä.

Kaikissa kansallisissa ja pk-kilpailuissa samalla kilpailuradalla heittävät kilpailijat on sijoitettava järjestykseen luokittain alemmasta ylempään.

21 § **Joukkuekilpailu** käydään sarjoittain miehet, naiset, M-60 (vain SM- ja pm-joukkuekilpailut) ja nuoret. Joukkuekilpailuissa miesten joukkueeseen kuuluu neljä (4) kilpailijaa ja muihin kolme (3) kilpailijaa. M-60 sarjan heittäjät voivat osallistua myös miesten sarjan SM- ja pm-joukkuekilpailuihin. Miesjoukkueessa kilpailevan enintään 15-vuotiaan heittomatka on viisi (5) metriä. Erityisissä joukkuekilpailuissa joukkueen jäsenet heittävät yhtäaikaaisesti vierekkäisillä radoilla. Seuraava joukkue tulee kilpailuradalle sen jälkeen kun edellisen joukkueen kaikki kilpailijat ovat poistuneet sieltä.

SM-kilpailuissa joukkueet heittävät alkukilpailun edellisen vuoden vastaavan kilpailun tulosten osoittamassa käännetyssä paremmuusjärjestyksessä ja uudet joukkueet ennen edellä mainittuja arvotussa järjestyksessä. Muissa joukkuekilpailuissa joukkueiden järjestys määräytyy arpomalla.

Finaaliin pääsee kussakin sarjassa kahdeksan alkukilpailun parasta joukkuetta ja siinä on pohjana kunkin joukkueen alkukilpailun tulos. Finaali heitetään alkukilpailusta poiketen siten, että kunkin joukkueen vuorossa olevat kilpailijat aloittavat vasta, kun kaikkien joukkueiden edelliset kilpailijat ovat poistuneet radalta ja joukkueiden sen hetkinen yhteistulos on laskettu ja ilmoitettu. Finaalikerrokselle joukkueen sisäistä heittojärjestystä voidaan muuttaa. Alkukilpailuun heittojärjestys ilmoitetaan ennakkoon. Finaalijoukkueiden lopputulos on alkukilpailun ja finaalin yhteistulos, muilla joukkueilla alkukilpailun tulos.

Edellä sanotulla tavalla voidaan heittää myös piirinmestaruuskilpailuissa.

Joukkuekilpailu voidaan järjestää myös 25, 50, 125, 250 tikan kilpailujen yhteydessä pois luettuna SM- ja pm-kilpailut. Joukkueen jäsenet nimetään ilmoittautumisen yhteydessä ja ne heittävät normaalilla vuorollaan arvotussa järjestyksessä. Joukkueista on tulostaululle aina merkittävä joukkueen nimi, heittäjien nimet ja tulokset. 50 tikan kilpailussa joukkuetulokseen otetaan ensimmäisen kierroksen tulos ja 125 sekä 250 tikan kilpailussa ensimmäiset 25 tikkaa.

22 § **Virallisia kilpailuja** ovat STURL:n hyväksymät kansainväliset, SM-, kansalliset ja piirikunnalliset kilpailut. Näihin osallistuminen edellyttää kilpailijan kuulumista STURL:n jäsenseuraan - poikkeuksena vieraan maan kansalaiset. Kilpailijalla tulee olla voimassa oleva STURL:n myöntämä kilpailulisenssi. Lisenssi tulee olla maksettuna ennen kilpailuun osallistumista. Ilman lisenssiä kilpailleen suoritus hylätään. Kilpailija on itse vastuussa siitä, että hänellä on voimassa oleva lisenssi.

MM-, MA-, MB-, NA- ja NuA luokissa kilpailevien heittäjien seuravaihdokset on ilmoitettava STURL:lle 30.11 mennessä. Uusi seura tekee liitolle seuranvaihtoilmoituksen. Ilmoitus on tehtävä myös seuralle, josta kilpailija lähtee.

23 § Virallisiin kilpailuihin tulee ilmoittautua ennakkoon: Kansainvälisiin ja SM-kilpailuihin 10 päivää ja kansallisiin 5 päivää ennen kilpailua. Kilpailun järjestäjä voi antaa myös lyhyemmän ajan. Piirit päättävät piirikunnallisten kilpailujen ennakoilmoittautumisesta. Järjestäjä voi hyväksyä myös jälki-ilmoittautuneet, jotka on kuitenkin sijoitettava kilpailuradoille ennakoilmoittautuneiden jälkeen. Eri ratojen kilpailijamäärä ei saa poiketa toisistaan oleellisesti. Ylituomarilla on oikeus tasata kilpailijoiden määrää kilpailuradoilla.

Kilpailija tai hänen edustamansa seura on velvollinen maksamaan STURL:n tai piirin määräämän **kilpailumaksun** järjestäjälle ennen kilpailua. STURL tai piiri voi määrätä kilpailumaksujen vahvistamisen yhteydessä, mikä osuus maksusta tulee STURL:lle ja / tai piirille.

24 § **Jälki-ilmoittautuneelta** sekä poisjääneeltä ennakkoilmoittautuneelta kilpailijalta tai tämän edustamalta seuralta järjestäjä voi periä STURL:n määräämän maksun, ellei kilpailijalla ole poisjääntiin todistettavaa syytä (esim. sairastuminen).
Poisjääneen mahdollista ennakkomaksua ei tarvitse palauttaa.

25 § Kilpailun järjestäjän tulee käyttää STURL:n mallin mukaista **kilpailukorttia** ja **tulostaulua**. Tulostauluille merkitään kilpailijat tauluittain heittojärjestykseen sekä suorituksen jälkeen tulokset, jotka saadaan kunkin kilpailijan henkilökohtaiselta kilpailukortilta. Merkinnät kilpailukorttiin ja tulostaululle tulee tehdä riittävän selvästi.